

"Ehl-i hakikatin bir kısmı nasıl ki ism-i Vedûd'a mazhardırlar ve azami bir mertebede o ismin cilveleriyle, mevcudatın pencereleriyle Vacibü'l-Vücuda bakıyorlar." Bu cümleyi izah eder misiniz?

Allah'ı tanımanın en sağlam ve güzel yollarından birisi, **eserden müessire** doğru gitmektir. Yani **eserlerinden hareket ederek, eser sahibini tanımaktır.**

Kâinat ve içinde teşhir edilen harika eserler Cenab-ı Hakk'ın isim ve sıfatlarının birer tecellisi ve onun varlığını ve birliğini gösteren birer penceredirler. Bu pencerelere iman gözü ile bakılırsa, marifet şuaları parıldar. Her bir eser üstünde Allah'ın isim ve sıfatları tecelli eder. İnsan bu tecellileri takip ederek Allah'a ulaşır. Bu tecelliler içinde Allah'ın bin bir ismi tecelli eder. Her meslek ve meşrep sahibi bu isimlerden birisini esas alır ve o ismin gözlüğü ile kâinata ve eserlere bakar, o isme yapışır ve o ismin tecelli ipi ile Allah'a ulaşır.

Kâinat maddi ve manevi bütün güzellikleriyle ve kemalleriyle bu ilahi takdirin güzelliğinden ve kemalinden haber verirler; o deryanın reşhaları ve o güneşin cilveleridirler. Kâinattaki mükemmel fiiller ve eşsiz eserler Cenab-ı Hakk'ın zatının, şuunatinin, isim ve sıfatlarının nihayetsiz kemalde olduğunun delilidir.

Mesela; Risale-i Nur'da sair isimlerle beraber, **Rahim** ve **Hakim** ismi galiptir; Üstad bu iki ismin penceresi ile kâinatı ve eserleri bize okutturup, Allah'a ulaşmamızı temin ediyor. **Rahim**, Cenab-ı Hakk'ın sonsuz şefkatini, **Hakim** ise her şeyi hikmetli ve faydalı yapmasıdır. Kâinattaki her varlıkta, her mahlûkta bu iki ismin mânası ve tecellisi zahir olarak görünüyor, marifet şuaları parlıyor. Bilhassa günümüzde fen ve felsefe hâkim olduğu için, bunlardan İslam'a gelecek olan tenkit ve hücumlara karşı, ancak **Hakim** isminin manası ile mukabele edilir. Risale-i Nurlarda tefekkür ve ispatın hükmetmesinde, bu ismin galebesi vardır.

İşte her meslek ve meşrep sahiplerinin, bir ismi esas alması gibi, ehl-i hakikatten bazı zatlar da Allah'ın **Vedud** ismini esas almışlardır. Vedud isminin tecellilerini takip ederek, Allah'a ulaşmaya çalışmışlardır.

Allah, hikmetli ve sanatlı eserleriyle kendini bize tanıttırmak istediği gibi, tezyin ve sayısız ihsan ve ikramlarıyla da kendini bize sevdirmek istiyor. İşte bu sevdirmek manası ve tecellisi, **Vedud** isminin bir lazımıdır.

Üstad Hazretleri bu manaya şu şekilde işaret ediyor:

"Hem bütün mahlukatın yüzüne tebessüm eden bütün ziynetli nebatat ve hayvanattaki tezyinat ve gösterişler, bilbedahe, perde-i

---

gayb arkasında bu süslü ve güzel sanatlarla kendini tanıttırmak ve sevdirmek ve bildirmek isteyen bir Zat-ı Zülcelalin vücub-u vücuduna ve vahdetine delâlet ederler. Demek, eşyadaki süslü vaziyetler, gösterişli keyfiyetler, tanıttırmak ve sevdirmek sıfatlarına katiyen delalet eder. Sevdirmek ve tanıttırmak sıfatları ise, bilbedahe, Vedud, Muruf bir Sani-i Kadirin vücub-u vücuduna ve vahdetine şehadet eder."(1)

"İşte şu üç misal gibi, bin bir esma-i İlâhiyenin herbirinde, pek çok tabakat-ı hüsün ve cemal ve fazl ve kemal bulunduğu gibi, pek çok merâtib-i muhabbet ve iftihar ve izzet ve kibriyâ vardır. İşte bundandır ki, Vedûd ismine mazhar olan muhakkıkîn-i evliya, 'Bütün kâinatın mayası muhabbettir. Bütün mevcudatın hareketi muhabbetledir. Bütün mevcudattaki incizap ve cezbe ve cazibe kanunları muhabbettendir.' demişler. Onlardan birisi demiş:"

[(Mealen) 'Felek mest, melek mest, yıldızlar mest, gökler mest. Bütün canlılar baştan başa mest. Bütün varlıkların zerrelere beraber ve iç içe mesttirler.']

"Yani, muhabbet-i İlâhiyenin tecellisinde ve o şarab-ı muhabbetten, herkes istidadına göre mesttir. Malumdur ki, her kalb, kendine ihsan edeni sever ve hakiki kemâle muhabbet eder ve ulvi cemale meftun olur. Kendiyle beraber sevdiği ve şefkat ettiği zatlara dahi ihsan edeni daha pek çok sever."

"Acaba, sabıkan beyan ettiğimiz gibi, herbir isminde binler ihsan defineleri bulunan ve bütün sevdiklerimizi ihsanıyla mesud eden ve binler kemalatın menbaı olan ve binler tabakat-ı cemalin medarı olan bin bir esmâsının müsemması olan Cemîl-i Zülcelâl, Mahbub-u Zülkemal ne derece aşk ve muhabbete layık olduğu ve bütün kâinat onun muhabbetiyle mest ve sergerdan olmasının şayeste bulunduğu anlaşılabilir mi?"

"İşte şu sırdandır ki, Vedûd ismine mazhar bir kısım evliya, 'Cenneti istemiyoruz. Bir lem'a-i muhabbet-i İlâhiye ebeden bize kâfidir.' demişler."

"Hem ondandır ki, hadiste geldiği gibi, 'Cennette bir dakika rüyet-i cemâl-i İlâhî, bütün Cennet lezâizine fâiktir.' "

"İşte şu nihayetsiz kemâlât-ı muhabbet, vahidiyet ve ehadiyet dairesinde, Zat-ı Zülcelâlin kendi esma ve mahlûkatıyla hasıl olur. Demek, o daire haricinde tevehhüm olunan kemalat, kemalat

---

değildir."(2)

Dipnotlar:

- 1) bk. [Sözler, Otuz Üçüncü Söz, Yirmi Yedinci Pencere.](#)
- 2) bk. [a.g.e., Otuz İkinci Söz, İkinci Mevkif.](#)